

УДК 658.788

Бойко С.М.¹, Котов О.Б.², Бойко О.С.³

¹ канд.техн.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² д-р тех. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

³ Кременчуцький національний університет і. М. Остроградського

ВПЛИВ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ АВІАЦІЙНОГО ФАХІВЦЯ НА ЕФЕКТИВНЕ ЗАСТОСУВАННЯ БПЛА

Сучасний етап розвитку авіації характеризується стрімким впровадженням безпілотних літальних апаратів (БПЛА) у різні сфери економіки, що висуває нові вимоги до підготовки персоналу. Попри високий рівень автоматизації та цифровізації транспортних систем, людський фактор залишається критичним елементом, що визначає безпеку та ефективність експлуатації авіаційної техніки. Психологічна готовність та індивідуальні особливості оператора БПЛА відіграють вирішальну роль у процесі прийняття рішень, особливо в умовах дефіциту часу та високої відповідальності за збереження вантажу та технічних засобів.

Психологічний профіль оператора безпілотних систем суттєво відрізняється від профілю пілота пілотованої авіації через специфіку віддаленого керування, що створює ефект «відсутності в кабіні» та може призводити до хибної оцінки ризиків. Підвищення ефективності доставки замовлень за допомогою БПЛА напряду залежить від таких якостей фахівця, як стійкість до стресу, швидкість реакції та здатність до тривалої концентрації уваги при моніторингу систем допомоги керуванню. Професійна надійність фахівця також формується через його здатність адаптуватися до програмного забезпечення та ефективно взаємодіяти з автоматизованими алгоритмами в непередбачуваних ситуаціях. Роботизація процесів не нівелює роль людини, а навпаки, вимагає від спеціаліста вищого рівня психологічної витривалості для проведення регламентних робіт [1].

Таким чином, індивідуально-психологічні особливості, зокрема здатність до розподілу уваги та прогнозування розвитку ситуації, стають ключовими чинниками, що мінімізують імовірність авіаційних подій та забезпечують економічну вигоду від використання безпілотних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Пряжников О. М. Психологічні аспекти підготовки операторів безпілотних авіаційних систем // Питання авіаційної психології. — 2023. — № 2. — С. 15–22.